

Bruxelles, 12. srpnja 2022.
(OR. en)

10606/22

ECOFIN 662
UEM 183
SOC 396
EMPL 268
COMPET 538
ENV 655
EDUC 259
RECH 406
ENER 328
JAI 947
GENDER 119
ANTIDISCRIM 93
JEUN 131
SAN 411

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 10596/22

Predmet: Izvješće o fiskalnoj održivosti za 2021.
– zaključci Vijeća (12. srpnja 2022.)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Izvješću o fiskalnoj održivosti za 2021. koje je Vijeće ECOFIN usvojilo na sastanku održanome 12. srpnja 2022.

IZVJEŠĆE O FISKALNOJ ODRŽIVOSTI ZA 2021.

– zaključci Vijeća ECOFIN –

Vijeće (ECOFIN):

1. POZDRAVLJA Komisijino Izvješće o fiskalnoj održivosti za 2021. u kojem se ažurira procjena rizika za fiskalnu održivost diljem Europske unije, na temelju obogaćenog višedimenzionalnog pristupa i Izvješća o starenju stanovništva za 2021.; PRIMA NA ZNANJE metodološka poboljšanja uvedena u izvješću, posebno pojednostavnjenje i poboljšanja analize održivosti duga, među ostalim uzimanjem u obzir učinka ulaganja potaknutih instrumentom NextGenerationEU na srednjoročni rast BDP-a i predstavljanja analize kojom se objašnjavaju fiskalni rizici povezani s klimatskim promjenama, napominjući istodobno da potencijalni učinak reformi potaknutih instrumentom NextGenerationEU na srednjoročni rast BDP-a dosad nije uziman u obzir u analizi; PONOVRNO POTVRĐUJE različite funkcije Komisijine analize fiskalne održivosti, među ostalim u pogledu utvrđivanja potencijalnih fiskalnih rizika u državama članicama u svrhu oblikovanja zahtjeva politika i preporuka u okviru Pakta o stabilnosti i rastu te europskog semestra; PRIMA NA ZNANJE da se ažuriranjem u okviru proljetnog paketa Komisije općenito potvrđuju nalazi Izvješća o fiskalnoj održivosti za 2021., pri čemu je zabilježeno nekoliko izmjena u klasifikaciji rizika;

2. PRIMA NA ZNANJE procjenu Komisije o tome da se čini da u većini država članica općenito postoje ograničeni neposredni fiskalni rizici, iako i dalje postoje fiskalne i makroekonomske slabosti. Financiranje iz instrumenta NextGenerationEU i očekivani učinak koji ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost imaju na rast imaju važnu ulogu u ublažavanju kratkoročnih rizika. Međutim, visoke razine duga, koje su se dodatno povećale kao posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, i vrlo negativne neto međunarodne investicijske pozicije u nekim državama članicama predstavljaju važan izvor kratkoročne ranjivosti;

3. PRIMA NA ZNANJE da procjena Komisije u srednjoročnom razdoblju, ne bude li promjene u politikama, pokazuje da se nekoliko država članica suočava s visokim rizikom, uglavnom zbog povišenih razina državnog duga i sve većeg zaduživanja, u čemu se odražavaju slaba početna fiskalna pozicija i, u nekim slučajevima, predviđena povećanja javne potrošne povezane sa starenjem stanovništva, kao i osjetljivost na negativne šokove, uključujući manje povoljnu razliku između kamatne stope i stope rasta; PREPOZNAJE da se u procjeni u obzir uzimaju dodatni čimbenici: s jedne strane, nepredviđene obveze, posebno one povezane s državnim jamstvima, dodatan su izvor rizika; s druge strane, poboljšana struktura državnog duga, posebno putem produljenih prosječnih rokova dospelosti, i očekivani povoljan učinak strukturnih reformi u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost čimbenici su za ublažavanje rizika; PRIMJEĆUJE iznimnu nesigurnost u pogledu gospodarskih izgleda uzrokovanu agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine i izazove koji proizlaze iz povišenih razina inflacije;

4. PRIMA NA ZNANJE da procjena Komisije u dugoročnom razdoblju, ne bude li promjene u politikama, pokazuje da se nekoliko država članica suočava s visokim rizikom, uglavnom zbog predviđenog povećanja troškova starenja, a u nekim slučajevima i zbog ranjivosti povezanih s povišenim razinama državnog duga; PODSJEĆA NA važne izazove u pogledu dugoročne održivosti javnih financija uzrokovane demografskim promjenama;

5. PREPOZNAJE činjenicu da bi visoke razine državnog duga mogle otežati gospodarski rast i smanjiti sposobnost država članica da pružaju protucikličnu stabilizaciju u slučajevima daljnjeg gospodarskog pada te mogu upućivati na negativna prelijevanja, osobito u europodručju;

6. ISTIČE da se u zaključcima Izvješća o fiskalnoj održivosti za 2021. poziva da se, čim to gospodarski uvjeti dopuste, provedu fiskalne politike s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja, među ostalim kako bi se ostvarile zelena i digitalna tranzicija; PREPOZNAJE da će provedba planiranih strukturnih reformi, među ostalim u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, te u skladu s preporukama za pojedine zemlje izdanima u okviru europskog semestra, biti važan element u smanjenju rizika za fiskalnu održivost; ISTIČE da bi se odgovarajuća kombinacija politika za suočavanje s izazovima u pogledu fiskalne održivosti trebala usredotočiti na jačanje rasta, dobre javne financije, među ostalim reformom mirovinskog sustava, sustava zdravstvene skrbi i sustava dugotrajne skrbi, te na osiguravanje makrofinancijske stabilnosti; NAPOMINJE da se zbog izazova koji predstavljaju klimatske promjene države članice pozivaju da sve više uzimaju u obzir njihove posljedice u proračunskom planiranju, zajedno s učinkovitim politikama ublažavanja i prilagodbe;

7. PONOVRNO POTVRĐUJE potrebu za nastavkom odgovarajućeg djelovanja politika u svim područjima povezanim sa starenjem stanovništva, uzimajući u obzir situacije specifične za određenu zemlju te pritom izbjegavajući mjere koje poništavaju već poduzete reforme za jačanje održivosti. One uključuju poduzimanje daljnjih koraka za povišenje stvarne dobi za umirovljenje, među ostalim promicanjem duljeg i većeg sudjelovanja na tržištu rada i izbjegavanjem ranog napuštanja tržišta rada, uzimajući pritom u obzir kretanje očekivanog životnog vijeka u oblikovanju mirovinskih sustava;

8. POZIVA države članice, posebno one koje su suočene s visokim rizikom za održivost u srednjoročnom razdoblju, da za razdoblje nakon 2023. provedu fiskalnu politiku s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja vjerodostojnog i postupnog smanjenja duga i fiskalne održivosti u srednjoročnom razdoblju postupnom konsolidacijom, ulaganjima i reformama u skladu s preporukama za pojedine zemlje; POZIVA države članice i Komisiju da u svojim analizama, naknadnim zahtjevima politike i preporukama u okviru Pakta o stabilnosti i rastu i europskog semestra u obzir uzmu nalaze izvješća. Vijeće i Komisija nastaviti će redovito pratiti te strategije i kretanja održivosti javnih financija, među ostalim tako što će u svoju procjenu uključiti nova kretanja u pogledu makroekonomskih i financijskih uvjeta, fiskalnih politika i strukturnih reformi, posebno u područjima mirovinskog sustava te sustava zdravstvene zaštite i dugotrajne skrbi;

9. POZIVA Komisiju da do početka 2025. provede svoju redovitu detaljnu ukupnu procjenu održivosti javnih financija, među ostalim upotrebom ažuriranih predviđanja rashoda povezanih sa starenjem stanovništva u predstojećem izvješću o starenju stanovništva za 2024., te da pravodobno obavijesti relevantna pripremna tijela Vijeća o relevantnim revizijama metodologije na kojoj se temelji analiza održivosti duga. To obuhvaća daljnje poboljšanje metodologija za procjenu održivosti javnih financija i nastavak rada, u suradnji s državama članicama, na analizi fiskalnih rizika povezanih s klimatskim promjenama; POZIVA Komisiju da u međuvremenu redovito ažurira svoju procjenu održivosti (putem Izvješća o održivosti duga). Gospodarski i financijski odbor i Odbor za ekonomsku politiku trebali bi podnijeti izvješće Vijeću na temelju detaljne ukupne procjene.
